

Ця програма фінансується Європейським Союзом і співфінансується та впроваджується Міністерством закордонних справ Данії

MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS
OF DENMARK

LRH
LVIV REGULATORY HUB

Львівський
Регуляторний
Хаб

ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА
СЛУЖБА УКРАЇНИ

МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ РЕГУЛЯТОРНОЇ ТА АНТИКОРУПЦІЙНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ

рішень та проектів рішень органів місцевого самоврядування

Розробник:
ГО «Аналітично-адвокаційний центр
«Львівський регуляторний хаб»
за підтримки Антикорупційної ініціативи ЄС (EUACI)

УДК 352

МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ РЕГУЛЯТОРНОЇ ТА АНТИКОРУПЦІЙНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ РІШЕНЬ ТА ПРОЕКТІВ РІШЕНЬ ОМС / Громадська організація «Аналітично-адвокаційний центр «Львівський регуляторний хаб». – 2021. – 13 с.

Методика містить детальну інструкцію проведення регуляторної та антикорупційної експертизи рішень та проектів рішень органів місцевого самоврядування, які в подальшому впливають на ведення підприємницької діяльності та формують імідж інвестиційної привабливості громади. Дана Методика допоможе перевірити внутрішні процедури та рішення місцевих рад на предмет дотримання принципів законності, прозорості та доцільності у відповідності до законодавства України, зокрема й Законом України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності».

Дана публікація буде корисна для усіх учасників, які залучені у процесі розробки регуляторних актів, а також тим учасникам, на яких вони безпосередньо впливають. А саме, на працівників органів місцевого самоврядування, депутатів місцевих рад, працівників громадських організацій, представників бізнесу та інших фахівців у сфері місцевого самоврядування, регуляторної та антикорупційної політики.

Методика розроблена командою ГО «Аналітично-адвокаційний центр «Львівський регуляторний хаб» межах проекту «Економічний добробут громад через регуляторну та антикорупційну експертизу місцевих рішень», який реалізується за підтримки Антикорупційної ініціативи ЄС (EUACI) – провідна антикорупційна програма підтримки в Україні, що фінансується ЄС, співфінансується і впроваджується Міністерством закордонних справ Данії.

Зміст

РОЗДІЛ 1. Передмова	3
РОЗДІЛ 2. Загальне правове визначення здійснення державної регуляторної політики органами та посадовими особами місцевого самоврядування	6
РОЗДІЛ 3. Мета регуляторної та антикорупційної експертизи та її правові засади в Україні	8
РОЗДІЛ 4. Висновок	12

Розділ 1. Передмова

Органи влади державного та місцевого рівнів визначають правила, якими врегулюють підприємницьку діяльність. Тобто, формують вимоги, яких зобов'язані дотримуватись суб'єкти господарювання. Такі нормативні правила затверджуються регуляторними актами, а органи, які наділені повноваженнями встановлювати їх (як на національному, так і на місцевому рівні), називаються регуляторними.

Загальні засади розробки, прийняття, відстеження результативності та перегляду таких актів визначаються Законом України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», а спеціально уповноваженим органом щодо реалізації державної регуляторної політики є Державна регуляторна служба України, яка, разом з тим, здійснює методичне забезпечення діяльності регуляторних органів включно з органами місцевого самоврядування (далі - ОМС).

Відповідно до Статті 1 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» **регуляторний акт** - це:

1) прийнятий уповноваженим регуляторним органом нормативно-правовий акт, який або окремі положення якого спрямовані на правове регулювання господарських відносин, а також адміністративних відносин між регуляторними органами або іншими органами державної влади та суб'єктами господарювання;

2) прийнятий уповноваженим регуляторним органом інший офіційний письмовий документ, який встановлює, змінює чи скасовує норми права, застосовується неодноразово та щодо невизначеного кола осіб і який або окремі положення якого спрямовані на правове регулювання господарських відносин, а також адміністративних відносин між регуляторними органами або іншими органами державної влади та суб'єктами господарювання, незалежно від того, чи вважається цей документ відповідно до закону, що регулює відносини у певній сфері, нормативно-правовим актом.

ЩО ТАКЕ РЕГУЛЯТОРНИЙ АКТ?

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

1. ЗУ «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності»
2. Постанова КМУ #308 «Про затвердження методик проведення аналізу впливу та відстеження результативності регуляторного акту»

Регуляторні органи зобов'язані оприлюднювати у формі відкритих даних:

- Переліки регуляторних актів
- План діяльності з підготовки проєктів регуляторних актів

Постанова КМУ #835 «Про затвердження Положення про набори даних, які підлягають оприлюдненню у формі відкритих даних»

Добра регуляторна політика — це політика максимально раціонального балансування інтересів для досягнення чітко визначених цілей (вирішення чітко визначених проблем) та необхідна передумова привабливого інвестиційного середовища, розвитку підприємництва, зниження рівня корупції, становлення громадянського суспільства.

Так звана “добра регуляторна політика” характеризується наступними складовими:

- політика максимально раціонального балансування інтересів для досягнення чітко визначених цілей (вирішення чітко визначених проблем, дотримання принципів передбачуваності, прозорості та проведення консультацій);
- система прийняття ефективних рішень через чітке формулювання проблем, постановки завдань, націлених на їх вирішення, розгляд альтернатив, вибір найкращої з них за критерієм ціна-якість. Все націлено на досягнення цілі з мінімальними затратами (принцип мінімальної достатності).

По суті своїй будь-яке регулювання — це адміністративний бар’єр, що створює додаткове бюрократичне навантаження (як-то вимога реєстрації підприємницької діяльності чи отримання ліцензії, вимоги до обладнання чи кваліфікації персоналу), або обмежує випуск продукції (товарів, робіт, послуг) на ринок (сертифікація, вимоги до певних характеристик складових продукції і т.д.). Для виконання таких вимог необхідні фінансові, часові, або інші витрати, загальну сукупність яких можна оцінити у грошовому вимірі. Саме тому представникам бізнес-об’єднань, громадських об’єднань та інших неурядових організацій дуже важливо не лише розуміти процедуру та свої права у цьому процесі, але й активно комунікувати з владою, брати участь у розробці рішень задля створення комфортних умов життя і діяльності у громаді, місті або навіть країні. Законодавством передбачено такі інструменти громадської участі, оскільки до принципів регуляторної політики належать: доцільність, адекватність, ефективність, збалансованість, передбачуваність, прозорість та врахування громадської думки.

Органи з регуляторними повноваженнями повинні забезпечити відкритість своїх дій на всіх етапах регуляторної діяльності для фізичних та юридичних осіб, їх об’єднань, а також обов’язково розглянути ініціативи, зауваження та пропозиції, надані у встановленому законом порядку, і повідомити про їх врахування, або вмотивоване відхилення. Тобто, на постійній основі інформувати громадськість про здійснення регуляторної діяльності.

Для того, щоб не допустити ситуації, коли підприємці переходять “в тінь” через недовіру до регуляторного середовища, або коли в терміновому режимі скасовують чи вносять зміни в прийнятий акт під «тиском» незадоволеної бізнес-спільноти, що також підриває взаємодовіру, важливо своєчасно проводити регуляторну та антикорупційну експертизу рішень органів місцевого самоврядування та активно залучатись до прийняття рішень регуляторного характеру.

Дана Методика, а також супровідні рекомендовані форми експертних висновків щодо регуляторного впливу та висновків на відповідність ст. 4 та 8 Закону щодо проектів рішень та регуляторних актів, які можна знайти за посиланням у QR-коді, який розташований на останній сторінці цього документу (перелік яких буде оновлюватись та збільшуватись по мірі напрацювання актуальних практик), допоможе перевірити та верифікувати внутрішні процедури та рішення місцевих рад на предмет дотримання принципів законності, прозорості та доцільності, які безпосередньо впливають на ведення підприємницької діяльності та формують імідж інвестиційної привабливості міста.

В результаті, місцеві ради та виконавчі комітети прийматимуть раціональніші та ефективніші рішення. Бізнес-середовище отримає спрощені умови ведення бізнесу, прозорість процесів та зменшення витрат, а представники громади - прозорішу, стійкішу до корупційних викликів систему місцевого самоврядування.

Отже, кому корисна дана Методика? Усім сторонам, які беруть участь у процесі розробки регуляторних актів, а також тим учасникам, на яких вони безпосередньо впливають. У списку нижче окреслено основні групи зацікавлених груп:

- Бізнес-об'єднання, спілки, асоціації, неформальні об'єднання;
- Громадськість (профільні громадські організації, ініціативні групи, громадські ради при органах місцевого самоврядування, консультативно-дорадчі ради);
- Органи місцевого самоврядування (депутатський корпус, голови профільних комісій, виконавчі органи);
- Територіальні представництва Державної регуляторної служби;
- Уповноважені підрозділи (уповноважені особи) з питань запобігання та виявлення корупції.

Розділ 2.

Загальне правове визначення здійснення державної регуляторної політики органами та посадовими особами місцевого самоврядування

Розділ VI Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (далі – Закон) детально описує та чітко визначає ключові терміни, поняття та особливості здійснення державної регуляторної політики органами та посадовими особами місцевого самоврядування. Загалом, особливості здійснення делегованих повноважень на рівень органів місцевого самоврядування у регуляторній сфері визначені статтями 31-38 Закону.

Відповідно до профільного нормативно-правового регулювання даної законодавчої сфери, а також ряду тематичних роз'яснень Державної регуляторної служби та Антимонопольного комітету, експертами Львівського регуляторного хабу сформовано детальну інструкцію поетапного розгляду проектів регуляторних актів та підготовки відповідних висновків щодо регуляторного впливу, вимог до розрахунку такого впливу та відповідності принципам державної регуляторної політики. Основна процедура прийняття проектів регуляторних актів в ОМС детально відображена у нашому посібнику "Регуляторна політика органів місцевого самоврядування".¹ Однак окремої уваги заслуговують випадки застосування Закону у питаннях забезпечення висновків, специфіки комунікації органів місцевого самоврядування з Державною регуляторною службою та участі депутатського корпусу у процесі прийняття рішень, які впливають на місцевий економічний розвиток.

Згідно зі статтею 34 Закону кожен проект регуляторного акта, що внесений на розгляд до сільської, селищної, міської, районної у місті, районної, обласної ради, подається відповідальною постійною депутатською комісією до уповноваженого органу (ДРС) для підготовки у встановленому Кабінетом Міністрів України порядку пропозицій щодо удосконалення проекту відповідно до принципів державної регуляторної політики. Відповідальна постійна комісія забезпечує підготовку експертного висновку щодо регуляторного впливу внесеного проекту регуляторного акта. Закон дає змогу громаді на власний розсуд встановлювати порядок та строки його підготовки у регламенті відповідної ради.

Експертний висновок формується на підставі аналізу регуляторного впливу, яким супроводжувався проект регуляторного акта. Згідно рекомендацій ДРС, доцільно відображати стислий аналіз впливу, який справлятиме регуляторний акт на суб'єктів господарювання, що здійснюють свою діяльність на території відповідної громади, а також підтвердження доцільності його прийняття.

Відповідно до статті 33 Закону, у разі внесення на розгляд сесії ради проекту регуляторного акта без аналізу регуляторного впливу відповідальна постійна комісія приймає рішення про направлення проекту регуляторного акта на доопрацювання органу чи особі, яка внесла цей проект.

¹ З ним можна ознайомитись на сайті Хабу (LvivRegulatoryHub.org) або за допомогою зчитування QR-коду, який розташований на останній сторінці цієї Методики

Проте, Закон містить норму, яка передбачає нормативний виняток. А саме, за мотивованим поданням депутата ради, постійної комісії ради, голови районної або обласної ради, відповідальна постійна комісія може прийняти рішення про забезпечення підготовки експертного висновку щодо регуляторного впливу проекту регуляторного акта, внесеного цим депутатом ради, постійною комісією ради, головою районної або обласної ради. У цьому разі аналіз регуляторного впливу не готується, а експертний висновок щодо регуляторного впливу готується відповідно до вимог статті 8 цього Закону. Отже, у цьому винятковому випадку, за умови повної відповідності експертного висновку щодо регуляторного впливу проекту регуляторного акта вимогам, встановленим статтею 8 Закону та Методикою проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженою постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 (зі змінами), такий експертний висновок може вважатися аналізом регуляторного впливу. Але, у випадку підготовки експертного висновку згідно з вимогами, встановленими до аналізу регуляторного впливу, такий висновок підлягає обов'язковому оприлюдненню разом з проектом регуляторного акта з метою одержання зауважень і пропозицій від фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань, як це передбачено статтею 9 Закону.

Після підготовки експертного висновку щодо регуляторного впливу внесеного проекту регуляторного акта відповідальна постійна комісія забезпечує подання цього проекту та підписаного аналізу регуляторного впливу до ДРС як уповноваженого органу для підготовки пропозицій щодо удосконалення проекту відповідно до принципів державної регуляторної політики. Для надання пропозицій щодо удосконалення проекту відповідно до принципів державної регуляторної політики та тематичних роз'яснень до ДРС подаються:

- повний текст проекту регуляторного акта з усіма додатками;
- аналіз регуляторного впливу до нього з усіма необхідними складовими;
- експертний висновок щодо регуляторного впливу проекту регуляторного акта.

Водночас зазначаємо, що згідно з вимогами статті 36 Закону регуляторний акт не може бути прийнятий або схвалений уповноваженим на це органом чи посадовою особою місцевого самоврядування, якщо наявна хоча б одна з таких обставин:

- відсутній аналіз регуляторного впливу;
- проект регуляторного акта не був оприлюднений.

У зв'язку з цим, ДРС рекомендує подавати у пакеті документів також копію належно опублікованого повідомлення про оприлюднення проекту з метою встановлення факту оприлюднення зазначеного проекту та аналізу регуляторного впливу до нього і відповідності принципу прозорості та врахування громадської думки.

Наступним етапом, після одержання пропозицій ДРС до проекту регуляторного акта, відповідальна постійна депутатська комісія аналізує ці пропозиції та на їх підставі, а також на підставі аналізу регуляторного впливу й експертного висновку щодо регуляторного впливу цього проекту готує свої кінцеві висновки про відповідність проекту регуляторного акта вимогам статей 4 та 8 Закону.

Важливим моментом є те, що форма такого висновку також може бути встановлена регламентом відповідної ради на власний розсуд.

Згідно Закону, висновки відповідальної постійної комісії та пропозиції ДРС передаються для вивчення постійній комісії, до сфери відання якої належить супровід розгляду проекту регуляторного акта у відповідній раді, за винятком випадків, коли відповідальна постійна комісія є головною постійною комісією. Практика показує, що у більшості громад профільні повноваження зосереджуються “у руках” однієї профільної відповідальної комісії.

При представленні на пленарному засіданні сесії ради проекту регуляторного акта голова відповідальної депутатської комісії, базуючись на висновках цієї постійної комісії, доповідає про відповідність проекту регуляторного акта вимогам статей 4 та 8 цього Закону, а також пропозиціям ДРС разом з рішенням комісії щодо їх врахування. Цей аспект є важливим етапом здійснення депутатського нагляду та контролю, дозволяючи збалансувати процес прийняття тематичних рішень у громадах.

Розділ 3.

Мета регуляторної та антикорупційної експертизи та її правові засади в Україні

Проведення експертизи рішень органів місцевого самоврядування — це складова механізму демократичного управління державою, яка передбачає здійснення інститутами громадянського суспільства оцінки діяльності влади, ефективності прийняття і виконання рішень, підготовку пропозицій щодо розв'язання суспільно значущих проблем для їх врахування органами влади у своїй роботі.

Антикорупційна інфраструктура, яка декілька років формується відповідно до кращих зразків міжнародного досвіду, неможлива без проведення експертизи регуляторних актів. Ефективна регуляторна політика є запорукою економічного розвитку, а одним з ключових її принципів є прозорість та врахування громадської думки. Законодавством визначено, що інформація про дії регуляторних органів повинна бути відкритою для фізичних та юридичних осіб і їх об'єднань на всіх етапах, в тому числі етапі обов'язкового розгляду регуляторним органом зауважень та пропозицій. Інформування громадськості про здійснення регуляторної діяльності органами з відповідними повноваженнями повинно бути обов'язковим та своєчасним.

Зокрема, статтею 6 Закону визначено права громадян, суб'єктів господарювання, їх об'єднань, наукових установ та консультативно-дорадчих органів у здійсненні державної регуляторної політики. Цільові групи можуть подавати до регуляторних органів пропозиції про необхідність підготовки проектів регуляторних актів чи зауваження до них, звертатись щодо їх перегляду, брати участь у розробці та одержувати відповіді на звернення щодо таких документів. Регуляторні органи можуть залучати їх до підготовки аналізів регуляторного впливу, експертних висновків та до відстеження результативності. За наслідками відстеження цільові групи можуть надати зауваження та пропозиції регуляторним органам.

Незалученість підприємців у ці процеси, і, як наслідок, непередбачувані зміни правил для них, наносять шкоду стабільному розвитку їх бізнесу та знижують сприятливість умов для його ведення. Асоціації підприємців та інші організації підтримки бізнесу повинні відігравати важливу роль у цьому контексті та аналізувати рішення, які безпосередньо впливають на ведення бізнесу. На жаль, на практиці часто трапляється, що справжня активність починається вже після набуття рішенням чинності. Тому важливо відслідковувати відповідні механізми впливу ще на етапі планів розробки регуляторних актів і протягом всієї процедури погодження проекту подавати пропозиції і зауваження. Контроль та участь збільшать шанси недопущення прийняття невігідних для бізнесу норм.

Для прикладу, з 2017 року команда Львівського регуляторного хабу працює з постійною депутатською комісією законності, депутатської діяльності, свободи слова та безпеки Львівської міської ради. До повноважень даної комісії належить, серед іншого, здійснення повноважень з питань реалізації державної регуляторної політики в органах місцевого самоврядування, а також комісія є відповідальною за вивчення проектів регуляторних актів та надання експертних висновків про відповідність проектів регуляторних актів вимогам Закону України “Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності”. На постійну комісію законності, депутатської діяльності, свободи слова та безпеки покладено контроль за виконанням Ухвали ЛМР №3096 від 22.03.2018 “Положення про реалізацію Львівською міською радою та її виконавчими органами державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності”.

В рамках співпраці з депутатською комісією наша команда, як профільна громадська організація, на запит депутатського корпусу, забезпечує підготовку експертних висновків щодо регуляторного впливу та висновків на відповідність ст. 4 та 8 Закону щодо проектів рішень – регуляторних актів, які виносять на розгляд сесії. Наша робота спрямована на покращення рівня прозорості процедур, забезпечення обрахованості рішень, залучення підприємницьких та експертних кіл, посилення ефективності та підняття показника виконання рішень. Відтак, жодний проект регуляторного акта не виносився на розгляд сесії Львівської міської ради без позитивного висновку.

Базуючись на профільному законодавстві, кращих практиках та досвіді підготовки експертних висновків на запит органів місцевого самоврядування, експерти Львівського регуляторного хабу розробили рекомендовані форми експертного висновку щодо регуляторного впливу та висновку на відповідність ст. 4 та 8 Закону.

У експертному висновку щодо регуляторного впливу, згідно рекомендацій ДРС, варто відобразити стислий аналіз впливу, який матиме регуляторний акт на суб'єктів господарювання, що здійснюють свою діяльність на території відповідної громади, а також підтвердження доцільності його прийняття.

У висновку на відповідність ст. 4 та 8 Закону вказуються дані про виконавця, назва проекту регуляторного акта, найменування його розробника, узагальнений висновок про відповідність вищенаведеним статтям і Методології проведення антикорупційної експертизи, затвердженої Наказом Національного агентства з питань запобігання корупції №470/20 від 20.10.2020р. Окрім того, з ініціативи фізичних, юридичних осіб, громадських об'єднань може проводитися громадська антикорупційна експертиза.

При роботі над висновками також варто враховувати рекомендації, надані Державною регуляторною службою України щодо оцінки регуляторного впливу проекту регуляторного акта на конкуренцію в рамках проведення аналізу регуляторного впливу. У висновку також вказується відповідність регуляторного акта принципам державної регуляторної політики та зазначається, чи були виконані вимоги Закону.

В додатку зазначається відповідність проекту Законом та нормативним актам вищого рівня, наприклад наявність суперечностей нормативним актам вищого рівня, покладання на суб'єктів господарювання обов'язків, не передбачених законами, визначення додаткових вимог чи обмежень для отримання права на провадження певної діяльності, розширене тлумачення норм Закону тощо.

Важливим є розуміння того, що проведення якісної регуляторної експертизи неможливе без застосування кращих антикорупційних практик, зокрема, проведення комплексної антикорупційної експертизи, як частини процесу.

Тому окрему увагу ми пропонуємо приділити частині антикорупційної експертизи проектів та чинних нормативно-правових актів органів місцевого самоврядування. Антикорупційна експертиза є одним із шляхів протидії корупції, що дозволяє викоринити корупціогенні норми ще на етапі підготовки проектів нормативно-правових актів. Предметом експертизи є врегульовані суспільні відносини, що мають потенційно високий ризик корупціогенних факторів чи безпосередньо стосуються інтересів громади, прав та свобод окремого громадянина. В межах співпраці з Національним агентством з питань запобігання корупції ми рекомендуємо використовувати аналітичні матеріали авторства НАЗК для проведення антикорупційної експертизи.

Одним з пріоритетів Національного агентства з питань запобігання корупції є методичне забезпечення діяльності уповноважених з питань запобігання та виявлення корупції (далі – уповноважений) як важливої ланки антикорупційної інфраструктури. Функція візування актів викликає у спільноті антикорупційних професіоналів чимало запитань через недостатнє розуміння сутності цього завдання. З метою виправлення цієї ситуації та надання методичної допомоги уповноваженим Національне агентство розробило відповідну настанову, яку рекомендує використовувати при реалізації завдання з візування проектів актів. У документі розкрито мету та значення роботи з візування актів, сформульовано алгоритм пошуку у змісті локальних правових актів органу влади чи іншої організації публічного сектору невідповідностей вимогам антикорупційного законодавства та/або корупційних ризиків, запропоновано покроковий підхід з документального оформлення результатів візування. Повний текст настанови можна знайти за посиланням у QR-коді.

Оскільки цільовою аудиторією використання наших рекомендацій є, в тому числі, антикорупційні уповноважені в ОМС, варто зазначити, що застосування принципів та підходів даних методичних рекомендацій щодо проведення регуляторної експертизи суттєво допоможе комплексно оцінити кожен проект регуляторного рішення, який розглядається у радах і безпосередньо впливає на умови ведення бізнесу у громадах України та процедуру його розгляду.

Знайдені корупціогенні фактори у нормативно-правовому акті, відповідно до Методології проведення антикорупційної експертизи, затвердженої Наказом Національного агентства з питань запобігання корупції №470/20 від 20.10.2020 р., зазначаються у шостому розділі висновку на відповідність ст. 4 та 8 Закону, в якому також надаються рекомендації щодо їх усунення з урахуванням положень.

У сьомому розділі висновку вказується наявність в проекті акта положень, що негативно впливають або обмежують вільну конкуренцію на відповідному ринку, згідно з рекомендаціями Державної регуляторної служби України щодо оцінки регуляторного впливу проекту регуляторного акта на конкуренцію в рамках проведення аналізу регуляторного впливу від 30.11.2017 р.

У восьмому розділі висновку вказується відповідність проекту регуляторного акта вимогам статті 8 Закону щодо підготовки аналізу регуляторного впливу, а у дев'ятому – наявність Тесту малого підприємництва (М-Тест) (якщо його складання є обов'язковим) та його відповідність встановленим Законом вимогам.

В підсумку, у десятому розділі зазначаються зауваження, пропозиції, доповнення та зміни, потреба у доопрацюванні проекту акта або його частини, а також додаткова суміжна інформація.

Розділ 4. Висновок

Регуляторна політика органів місцевого самоврядування є одним із основних елементів ефективного врядування у громаді. Слід пам'ятати, що для якісного та ефективного впровадження регуляторної політики до напрацювання владних рішень повинні бути залучені усі сторони процесу. З метою дотримання вимог законодавства, підготовки збалансованих рішень, мінімізації корупційних ризиків та недопущення зарегульованості процедур необхідно проводити регуляторну та антикорупційну експертизу рішень та їх проектів. Для того, щоб вона була вичерпною рекомендуємо використовувати дану Методику, як покрокову інструкцію в цьому процесі, а також супровідні документи, які можна знайти за посиланням у QR-коді, перелік яких буде оновлюватись та збільшуватись по мірі напрацювання актуальних практик.

Ця Методика допоможе перевірити та верифікувати внутрішні процедури та рішення місцевих рад на предмет дотримання принципів законності, прозорості та доцільності, які безпосередньо впливають на ведення підприємницької діяльності та економічний розвиток регіонів. У результаті, громади прийматимуть збалансовані рішення відповідно до процедури, а громадськість та бізнес братимуть активну участь у процесі прийняття рішень.

Використання зазначених інструментів дозволить не допустити прийняття рішень із порушенням встановлених процедур та принципово змінить характер взаємодії місцевої влади з бізнесом та громадськістю.

Методику підготовлено в межах проекту «Економічний добробут громад через регуляторну та антикорупційну експертизу місцевих рішень», який реалізується за підтримки Антикорупційної ініціативи ЄС (EUACI) – провідна антикорупційна програма підтримки в Україні, що фінансується ЄС, співфінансується і впроваджується Міністерством закордонних справ Данії

**Тематичні корисні матеріали
та супровідні документи
можна знайти за посиланням**

